

Decret /2009, de de , pel qual s'aprova el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya 2009-2019

La Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial crea la figura dels plans territorials sectorials, que són els plans d'incidència territorial que elaboren els departaments de la Generalitat.

D'acord amb l'article 18 de la Llei de política territorial, els plans territorials sectorials tenen com a àmbit d'aplicació tot el territori de Catalunya i han de contenir una estimació dels recursos disponibles, de les necessitats i dels dèficits, territorialitzats en el sector corresponent. També han de contenir la determinació de les prioritats d'actuació i la definició d'estàndards i normes de distribució territorial.

La Resolució 70/VIII del Parlament de Catalunya, sobre l'orientació política general del Govern, aprovada el 28 de setembre de 2007, insta al Govern a elaborar el Pla d'equipaments culturals de Catalunya 2009-2019 perquè Catalunya disposi d'uns equipaments culturals de referència distribuïts pel territori, i elaborar un pla regulador que planifiqui els sistemes culturals i el cicle inversor en cultura.

Mitjançant acord del Govern de la Generalitat de 14 d'octubre de 2008, es va acordar la formulació del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya per al període 2009-2019 com a pla territorial sectorial, i es va encomanar al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació la seva elaboració, en col·laboració del Departament de Política Territorial i Obres Públiques.

El Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya té per objecte assolir una distribució equilibrada dels equipaments culturals arreu del territori, avançant cap a una modelització i actuació en xarxa dels equipaments que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i augmentar la seva utilitat social i econòmica, afavorint la seva adaptació a les necessitats i demandes d'una societat del segle XXI. L'objectiu final és fer efectiu el dret de totes les persones a accedir en condicions d'igualtat a la cultura, que reconeix l'article 22 de l'Estatut d'Autonomia.

Per tot això, d'acord amb el que estableix l'article 19.1 de la Llei 23/1983, de 21 de novembre, de política territorial, a proposta del conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació i d'acord amb el Govern,

DECRETO:

Article únic

S'aprova el Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya per al període 2009-2019, la normativa del qual s'incorpora com a annex.

Barcelona, de de 2009

José Montilla i Aguilera
President de la Generalitat de Catalunya

Joan Manuel Tresserras i Gaju
Conseller de Cultura i Mitjans de Comunicació

Annex: Normativa del Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat) 2009-2019

Capítol 1. Disposicions generals

Article 1. Concepte

El Pla d'Equipaments Culturals de Catalunya (PECCat) és l'instrument jurídic i tècnic mitjançant el qual el Govern de la Generalitat planifica i fomenta les actuacions adreçades a dotar Catalunya dels equipaments que facilitin l'accés de la ciutadania a la cultura i contribueixin a fomentar, divulgar i impulsar arreu de Catalunya les pràctiques culturals associades a aquests equipaments.

Article 2. Definicions

Als efectes d'aquesta normativa, s'estableixen les definicions següents:

- a) Equipaments culturals: espais concebuts o adaptats per al desenvolupament de les diferents activitats i pràctiques culturals. Aquests equipaments són: arxius, biblioteques, centres culturals polivalents, espais d'arts visuals, espais escenicomusicals, museus, col·leccions, centres d'interpretació, equipaments polivalents culturals i comunitaris i equipaments de nova generació.
- b) Equipaments polivalents culturals i comunitaris: són espais que poden acollir activitats i programacions culturals, conjuntament amb altres activitats de caràcter social, cívic, informatiu o formatiu.
- c) Equipaments de nova generació: són equipaments culturals que estan destinats a atendre les necessitats específiques de pràctiques culturals en nous formats, llenguatges artístics, o altres plantejaments que requereixen dotacions específiques i que no s'ajusten a cap de les altres categories previstes en l'apartat a).
- d) Instal·lacions culturals: equipaments construïts específicament per al desenvolupament d'activitats culturals, i formada per espais culturals específics (sales de teatre, de lectura i consulta, d'exposició, etc.) i complementaris (camerinos, serveis, magatzems, etc.) que estiguin situats en un recinte comú i tinguin un funcionament integrat i homogeni. Diverses instal·lacions culturals connexes poden formar un complex cultural.
- e) Espai cultural: lloc físic on es desenvolupa l'activitat cultural.
- f) Servei cultural: oferta d'activitat cultural organitzada.

Article 3. Finalitat

La finalitat bàsica del PECCat és planificar i programar els sistemes d'equipaments culturals públics a Catalunya que fomentin l'accés de la ciutadania als continguts i experiències culturals a través de la pràctica cultural activa, de forma individual o col·lectiva, i l'assistència a activitats programades per les entitats gestores dels equipaments. El PECCat pretén impulsar aquests sistemes com a factor de desenvolupament cultural de Catalunya.

Article 4. Objectius

Els objectius que estableix el PECCat són els següents:

- a) Dotar les infraestructures que permetin garantir la igualtat d'oportunitats en l'accés a la cultura per a tota la població, i minimitzin les barreres que limiten aquest accés.
- b) Assolir una distribució territorial equilibrada dels equipaments, de forma que la distància de desplaçament i la mobilitat associada no actuïn com a factors dissuasius per a la població.

- c) Contribuir a l'equilibri territorial de Catalunya mitjançant la implantació d'aquests equipaments i actuar com a factor de desenvolupament cultural, econòmic i de cohesió social.
- d) Avançar cap a una modelització d'equipaments que permeti garantir elevats estàndards de qualitat i optimitzar l'adequació de les instal·lacions i recursos per donar resposta a les concepcions més actuals de la cultura i les seves pràctiques.
- e) Augmentar la utilitat social i econòmica dels equipaments culturals públics, afavorint la seva adaptació a les necessitats i demandes d'una societat del segle XXI.
- f) Contribuir a la consolidació de sistemes de serveis culturals públics, en una xarxa que garanteixi l'activitat cultural.
- g) Facilitar la coordinació entre diferents àmbits culturals i territorials.

Article 5. Caràcter i vigència

- 1 El PECCat té caràcter de pla territorial sectorial.
- 2 El PECCat és vigent des de l'entrada en vigor d'aquest Decret fins al 31 de desembre de 2019.

Article 6. Àmbit d'aplicació

Les determinacions del PECCat s'apliquen als equipaments ubicats a Catalunya de titularitat de les administracions públiques catalanes o d'entitats finançades majoritàriament per aquestes. També s'apliquen als equipaments d'entitats privades que subscriuguin acords de cessió de l'ús a les administracions esmentades.

Article 7. Revisió

- 1 El PECCat ha de ser revisat als cinc anys de la seva aprovació.
- 2 El procés de revisió s'inicia als quatre anys de la seva aprovació fent una avaluació dels objectius assolits i una valoració de la metodologia utilitzada.
- 3 A la vista de l'anàlisi efectuada i en funció del sistema cultural imperant, de les tendències de l'evolució de les pràctiques culturals i de l'anàlisi prospectiva s'ha d'actualitzar o modificar el PECCat.
- 4 El procés de revisió i la seva aprovació ha de seguir el mateix tràmit que l'establert per a l'aprovació del PECCat.

Article 8. Estructura del Pla

- 1 El PECCat es compon dels documents següents:
 - a) La memòria: la memòria recull la proposta del PECCat amb la descripció del procés de planificació, les definicions, les delimitacions, la metodologia, la determinació de les necessitats i els dèficits i l'estudi econòmic i financer.
 - b) Les normes: les normes són el text articulat que es recull en l'annex d'aquest Decret.
- 2. El departament competent en cultura ha de donar difusió dels documents del Pla a través del seu web.

Capítol 2. Determinacions

Article 9. Classificació dels equipaments culturals

A efectes del PECCat els equipaments culturals es classifiquen en tres nivells:

- a) Xarxa bàsica d'equipaments: aquesta xarxa està formada pels equipaments d'àmbit local, bàsicament municipal, promoguts per l'administració local i que constitueixen el gruix dels sistemes nacionals d'equipaments corresponents, si s'escau. Aquests equipaments són l'objectiu

preferent del PECCat . El PECCat proposa una ordenació sistemàtica d'aquests equipaments de forma que s'assoleixi una distribució territorial homogènia. Els equipaments d'aquesta xarxa bàsica són: els arxius, les biblioteques, els espais escenicomusicals, els espais d'arts visuals i els centres culturals polivalents. Els equipaments polivalents culturals i comunitaris són dotacions específiques per a municipis de menys de 3.000 habitants. Els museus, les col·leccions, els centres d'interpretació i els equipaments anàlegs d'àmbit local formen part de la xarxa bàsica, però la seva distribució territorial no s'estableix de forma sistemàtica sinó que respon també a factors de caràcter singular. Aquest mateix criteri de singularitat afecta als equipaments de nova generació i, consegüentment, la seva distribució en el territori no ha de ser necessàriament homogènia.

b) Equipaments nacionals: comprèn els equipaments culturals d'àmbit nacional. Són les grans institucions que realitzen la funció de capçaleres dels sistemes nacionals d'equipaments respectius i es caracteritzen per la seva singularitat i la dimensió de les seves estructures i programacions. Aquests equipaments es localitzen en la seva majoria al municipi de Barcelona i són de titularitat de l'Administració de la Generalitat o d'entitats participades per aquesta, com ara: la Biblioteca de Catalunya, l'Arxiu Nacional de Catalunya, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, el Teatre Nacional de Catalunya, el Gran Teatre del Liceu, l'Auditori de Barcelona, el Mercat de les Flors i el Teatre Lliure. En el cas dels equipaments escènics i musicals, són els equipaments de caràcter singular del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musical de Catalunya, regulats en l'article 7.1.a) del Decret 48/2009, de 24 de març, del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musical de Catalunya. Tot i aquesta singularitat, aquests equipaments s'han d'integrar dins d'una planificació global i per tant s'han d'articular amb la xarxa bàsica en la conformació dels sistemes, si s'escau. Les dotacions i aportacions als grans equipaments ubicats a Barcelona es contextualitzen en el marc d'una relació específica que el PECCat atorga a la ciutat de Barcelona.

c) Equipaments intermedis: comprèn els equipaments culturals d'àmbit supralocal. Són equipaments intermedis els centres d'arts visuals (CAV), els serveis d'atenció als museus (SAM), les centrals de biblioteques, els arxius comarcals i els centres d'arts escèniques (CAE). En el cas dels centres d'arts escèniques, són els centres de producció territorial del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musical de Catalunya, regulats en l'article 7.1.b) del Decret 48/2009, de 24 de març, del Sistema Públic d'Equipaments Escènics i Musical de Catalunya. Són equipaments titularitat de l'Administració de la Generalitat o que compten amb la participació d'aquesta institució en els òrgans de govern o en el seu finançament. Es tracta d'uns equipaments amb implantacions i abast variable, no obstant això, el seu àmbit territorial de referència, i en concret per als serveis d'atenció als museus, i els centres d'arts escèniques i d'arts visuals, ha de ser les vegueries quan es creïn. Aquests equipaments no són objecte d'assignació concreta en el marc del PECCat però es preveuen dotacions a determinar dins els programes d'actuació del Pla, atès que realitzen una funció d'estructuració dels sistemes respectius, si s'escau.

Article 10. Àmbits territorials i delimitacions

1. Per al càlcul de les necessitats de la xarxa bàsica d'equipaments, l'àmbit territorial de delimitació bàsic és el municipi.
2. De forma complementària es poden tenir en compte delimitacions de caràcter intramunicipal (entitats municipals descentralitzades, districtes) i intermunicipal (comarques, subcomarques) sempre que l'àmbit de delimitació bàsic no resulti idoni per garantir les dotacions mínimes i l'accés de la ciutadania a aquestes dotacions.
3. El PECCat preveu dues delimitacions específiques, la ciutat de Barcelona i el territori d'era Val d'Aran.

Article 11. Assignació d'equipaments de la xarxa bàsica per trams de població

1. Les assignacions d'equipaments de la xarxa bàsica per trams de població dels municipis són les següents:

- a) Municipis amb població de fins a 3.000 habitants: equipament polivalent cultural i comunitari.
- b) Municipis amb població superior a 3.000 i fins a 5.000 habitants: biblioteca filial i centre cultural polivalent.

- c) Municipis amb població superior a 5.000 i fins a 10.000 habitants: biblioteca local, centre cultural polivalent i espai escenicomusical.
- d) Municipis amb població superior a 10.000 i fins a 15.000 habitants: biblioteca local, centre cultural polivalent, espai escenicomusical i arxiu local.
- e) Municipis amb població superior a 15.000 i fins a 30.000 habitants: biblioteca local, centre cultural polivalent, espai escenicomusical, arxiu local i espai d'arts visuals.
- f) Municipis amb població superior a 30.000 i fins a 50.000 habitants: biblioteca central urbana (sistema local), centre cultural polivalent (sistema local), espai escenicomusical, arxiu local i espai d'arts visuals.
- g) Municipis de més de 50.000 habitants: biblioteca central urbana (sistema local), centre cultural polivalent (sistema local), espai escenicomusical, arxiu local i espai d'arts visuals.

2. Els municipis capitals de comarca poden passar al nivell de dotació corresponent a la franja demogràfica immediatament superior, quan així ho acordi l'ajuntament corresponent.

3. En municipis de més de 3.000 i fins a 5.000 habitants que exerceixen una centralitat de tipus subcomarcal d'acord amb els plans territorials parcials, es pot passar al nivell de dotació corresponent a la franja demogràfica immediatament superior, quan així ho acordi l'ajuntament corresponent.

4. Els municipis de menys de 3.000 habitants situats en zones de baixa densitat demogràfica, allunyats de nuclis urbans dotats dels equipaments culturals bàsics, especialment de comarques de muntanya i que exerceixen una centralitat de tipus subcomarcal d'acord amb els plans territorials parcials, poden optar a una dotació de centre cultural polivalent, quan així ho acordi l'ajuntament corresponent.

5. L'assignació d'equipaments a la ciutat de Barcelona i al territori d'era Val d'Aran es realitza d'acord amb el que preveu la disposició addicional.

Article 12. Determinació de les necessitats i dels dèficits de la xarxa bàsica

1. Les necessitats de cada tipus d'equipaments de la xarxa bàsica del PECCat es recullen als llistats de previsió d'actuacions de la memòria del PECCat. Les necessitats s'estableixen aplicant els criteris establerts en l'article 11.

2. Els dèficits es determinen en el desplegament del PECCat mitjançant el Mapa d'Equipaments Culturals de Catalunya a què fa referència l'article 22.

Article 13. Requeriments tècnics dels equipaments culturals

Els equipaments culturals han de complir els requeriments tècnics següents:

- a)- Les condicions exigibles pel que fa a seguretat i accés de persones amb discapacitats d'acord amb la normativa vigent.
- b)- Les condicions mínimes de confort per a les persones usuàries, bé sigui com a professionals dels propis equipaments o com a públics o persones usuàries dels serveis que s'hi ofereixen.
- c)- El nivell d'idoneïtat adequat per a la realització d'activitats culturals i artístiques que hagin d'acollir.
- d)- Les condicions necessàries per poder integrar-se als sistemes nacionals d'equipaments corresponents, si s'escau.
- e)- La connectivitat a les xarxes telemàtiques i les instal·lacions internes adaptades a les tecnologies digitals.

Capítol 3. Programes d'actuació i concessió d'ajuts

Article 14. Programes d'actuació

1. Els programes d'actuació són els instruments mitjançant els quals el departament competent en cultura preveu concretar les seves inversions per a equipaments culturals que permetin aplicar les determinacions del PECCat.
2. Els programes poden tenir una durada d'un o més anys i han de definir, en el cas dels programes de subvencions, les entitats beneficiàries dels ajuts, les actuacions subvencionades, els imports concedits i les anualitats en què s'han de fer efectives.

Article 15. Criteris per a la prioritització de les actuacions

1. Per als equipaments nacionals i els intermedis, les actuacions s'ha d'establir en cada cas de forma individualitzada.
2. Per a la xarxa bàsica d'equipaments, les prioritats s'han d'establir en funció del dèficit específic de cada tipologia d'equipament i del dèficit general del conjunt d'equipaments bàsics en els municipis i àmbits territorials que s'hi relacionin. Pel que fa als arxius, biblioteques, espais escenicomusicals, espais d'arts visuals i centres culturals polivalents, s'han d'aplicar criteris de distribució territorial. Per als museus, col·leccions, centres d'interpretació i per als equipaments de nova generació es poden atendre criteris d'especificitat local.

Article 16. Concessió d'ajuts

1. El departament competent en cultura ha de convocar periòdicament un procediment de concurrència pública per a la concessió de subvencions per a inversió en la construcció de noves dotacions o actuacions de millora, amb l'aprovació prèvia de les bases reguladores corresponents.
2. Als efectes de les convocatòries de subvencions, s'ha de considerar com a construcció de noves dotacions les actuacions que generen un nou equipament cultural i comporten la construcció de nous espais. S'assimila a aquesta tipologia les obres de reforma i ampliació d'instal·lacions quan aquestes suposin una transformació integral de les instal·lacions. Es consideren actuacions de millora les obres de condicionament d'instal·lacions per millorar, ampliar o reformar aspectes de seguretat, funcionals o d'habitabilitat i confort dels espais.
3. Poden optar a les subvencions els ajuntaments, els ens públics que en depenen i les entitats participades pels ajuntaments, amb finançament majoritari d'aquests. També poden optar a aquestes subvencions les entitats municipals descentralitzades.
4. Per a la concessió d'ajuts s'ha de tenir en compte la viabilitat tècnica del projecte i l'adequació a les determinacions del PECCat.

Article 17. Programació

1. Per arribar a cobrir els dèficits que el PECCat detecta, s'estableixen dues etapes de, com a màxim, cinc anys.
2. El departament competent en cultura ha de classificar els objectius a assolir en cadascuna de les etapes segons els programes d'actuació, preveure quin percentatge del pressupost disponible es dedica a cada programa en funció de les prioritats d'actuació fixades a cada etapa, detallar les inversions corresponents a la xarxa bàsica i la part que es dedica a la construcció de noves instal·lacions i al condicionament de les existents.
3. Al final de la primera etapa s'ha d'avaluar el compliment dels objectius del PECCat i s'ha d'actualitzar, si s'escau, les previsions a la situació del moment.

Capítol 4. Desplegament

Article 18. Directrius urbanístiques

1. La implantació d'un equipament cultural s'ha d'ajustar a la legislació urbanística vigent a Catalunya.
2. Els equipaments culturals de nova construcció s'han d'ubicar en terrenys qualificats com a

equipaments culturals en el sòl destinat específicament a aquest ús en el planejament municipal vigent, o que hi sigui compatible.

3. Els equipaments culturals s'ha de situar prioritàriament en sòl urbà consolidat.

Article 19. Reserves de sòl

Els ajuntaments han de tenir en compte les necessitats i els dèficits d'equipaments culturals quan es modifiqui o revisi, si escau, el pla d'ordenació urbanística municipal corresponent i han de quantificar el sòl necessari en el municipi que permeti la construcció dels equipaments corresponents.

Article 20. Integració i valoració d'impactes

1. Els equipaments culturals han de ser projectats, construïts i mantinguts tenint en compte les seves implicacions ambientals i el concepte de desenvolupament sostenible.

2. Els equipaments culturals s'han de construir o condicionar tenint en compte l'harmònica integració en el seu context, i respectant en tot moment la planificació en l'ús del territori.

3. S'ha d'optimitzar l'ús dels equipaments existents, mantenir-los en bones condicions i amb un funcionament que prevegi mesures d'estalvi i d'eficiència energètica.

4. Tots els projectes d'obres de nova construcció o que modifiquin la composició arquitectònica de les instal·lacions culturals realitzats en el marc del PECCat i que rebin subvenció del departament competent en cultura han de comptar amb la memòria d'avaluació dels impactes produïts i les mesures correctores adoptades, si escau.

Article 21. Cens d'equipaments culturals de Catalunya

1. El Cens d'equipaments culturals de Catalunya és una base de dades informatitzada gestionada pel departament competent en cultura que recull dades referents a les característiques tècniques dels equipaments culturals, tant existents com en construcció, a Catalunya.

2. La gestió d'aquest cens s'ha de fer en coordinació amb la resta de censos i registres d'equipaments culturals del departament competent en cultura.

3. Els ajuntaments tenen accés a aquest cens i poden actualitzar la informació corresponent als equipaments ubicats en el seu municipi, amb les actuacions de nova construcció, obres de millora o altres actuacions en equipaments culturals que puguin alterar les dades del cens.

4. El Cens d'equipaments és l'instrument bàsic per a la confecció del Mapa d'equipaments culturals de Catalunya.

Article 22. Mapa d'equipaments culturals de Catalunya

1. El Mapa d'equipaments culturals de Catalunya és l'instrument que concreta a cada municipi les instal·lacions de la xarxa bàsica, tant les existents com les deficitàries, que en conjunt han de respondre a les necessitats definides en el PECCat.

2. El Mapa d'equipaments culturals de Catalunya s'aprova per resolució de la persona titular del departament competent en cultura, previ informe de la Comissió Mixta Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, diputacions i entitats associatives d'ens locals.

3. El Mapa d'equipaments culturals de Catalunya ha de ser revisat i actualitzat cada any, acord amb el mateix procediment que estableix l'apartat 2.

4. El Mapa d'equipaments culturals de Catalunya pot incorporar els equipaments que no estiguin prèviament assignats a la xarxa bàsica, però que s'hi puguin integrar, és a dir, els museus, col·leccions i centres d'interpretació, els centres culturals polivalents de municipis de més de 5.000 habitants i els equipaments de nova generació, sempre que s'hagin incorporat en un pla local d'equipaments d'acord amb l'article 23.6.

5. El Mapa d'equipaments culturals de Catalunya resta subordinat a les previsions del Mapa de Lectura Pública de Catalunya i del Mapa d'Arxius de Catalunya.

Article 23. Pla local d'equipaments culturals

1. El pla local d'equipaments culturals és l'instrument de planificació municipal que concreta i situa les necessitats d'equipaments culturals en l'àmbit municipal.

2. El pla ha d'analitzar les necessitats de tots els equipaments culturals del municipi, i les ha de contrastar amb les establertes pel PECCat i el Mapa d'equipaments culturals de Catalunya de manera que s'hi ajustin.
3. El pla ha d'incorporar la documentació i determinacions previstes en l'apartat II.7 de la memòria del PECCat.
4. L'elaboració i aprovació del pla local d'equipaments culturals del municipi correspon als ajuntaments respectius, previ informe favorable del departament de l'Administració de la Generalitat competent en cultura sobre l'adequació a les determinacions i directrius del PECCat .
5. Els plans locals d'equipaments culturals es poden realitzar de forma mancomunada entre diversos municipis en cas que es vulguin promoure equipaments d'àmbit intermunicipal.
6. Els plans locals dels municipis que s'ajustin als criteris del PECCat s'han d'incorporar al Mapa d'equipaments culturals de Catalunya.

Article 24. Òrgans de coordinació i seguiment

L'òrgan de coordinació i seguiment del PECCat és la Comissió Mixta Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació, diputacions i entitats associatives d'ens locals, creada per l'Ordre CMC/343/2008, de 27 de juny.

Disposició addicional Plans específics d'equipaments culturals

El Govern ha d'aprovar un pla específic d'equipaments culturals per al municipi de Barcelona i un altre per al territori d'era Val d'Aran.